

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Vedr. rammevilkår for lokalradio innen digitalisering av radio.

Undertegnede, Stein Helge Nilsen, har 26 år med radioerfaring. De første 25 årene i Lindesnes Nærradio, senere Radio Lindesnes. Siden september 2013 har jeg vært leder av Radio Lyngdal som ligger vest i Vest-Agder. Radio Lyngdal har i dag konsesjon for Lyngdal og Farsund kommuner, med nedslagsfelt til kommunene rundt. Vi er en aktiv distrikts-lokalradio med mange egenproduserte programmer hver dag. Radioen har 1,5 årsverk med ansatte og 30 dugnadsmedarbeidere. Lokalradioene rundt oss har samarbeid med en større kommersiell lokalradiokanal, som har medført at de har en yngre lytterskare enn oss. Vi fokuserer mest på aldersgruppen 45 til 90 år. Da jeg har lite erfaring fra by-konsesjonene, uttaler jeg meg her med bakgrunn i distriktskonsesjoner som jeg har erfaring med.

For det første, min mening er at DAB er en distriktsfiendtlig kringkasting.

Som Medietilsynet også påpeker, så er det billigst å bygge ut DAB der det bor mange folk. I Norge bor også mange folk i bygder, på fjell, og langs fjorder. Det er også tydelig at kostnadene er såpass høye, at de fleste ikke-kommersielle lokalradioene vil aldri kunne ha råd å etablere DAB-sendinger.

Lokalradioer har siden tidlig 1980-tallet vært selve grunnfundamentet i radio i Norge. Mange journalister som i dag jobber i statskanalen har hatt sin læretid i en eller annen lokalradio. Da kommersialiseringen kom på 90-tallet, bukket mange av nærradioene under. Kampen om lytterne og reklamekroner ble for stor. Mange lokalradioer klarte aldri å ta seg skikkelig opp igjen, og de som overlevde sliter den dag i dag med trang økonomi. DAB er en gammel, digital teknologi, som ble utviklet før internett var tilgjengelig for folk. Digital signaler på bakkenett er vanskelig og veldig dyrt i kupert landskap som Norge er. De lokalradioer som overlever på DAB vil ikke ha råd til å kunne serve gravgrendte strøk med radiotilbud.

Jeg er svært kritisk til at kulturdepartementet går inn for at FM skal slukkes. Allerede i dag kan man dra paralleller med overgangen fra analog til digitalt TV, hvor RiksTv overhodet ikke dekker gravgrendte strøk. Alternativene for "folk på heia" i dag, er kun parabol. Hvis man tenker seg samme utvikling innen radio, vil en stor del av Norges land være uten radiotilbud i løpet av kort tid. Der DAB ikke dekker, og det heller ikke er FM-radiotilbud, så har ingen muligheter til å høre radio på annen måte enn via satellitt eller internett. Er det slik Kulturdepartementet vil at Norge skal bli? At innbyggere i sentrale strøk skal ha drøssevis av radiotilbud, mot da innbyggere på landsbygda ikke kan høre radio?

Et annet spørsmål, er jo nasjonal sikkerhet. Ved at NRK beveger seg vekk fra en lytteplattform som kanskje er eneste alternativ for en god del av landets innbyggere, vil gi økt sårbarhet ved for eksempel krig og katastrofer.

Jeg vil be Kulturdepartementet se til både Danmark og Sverige. Danmark, som er et flatt land på størrelse med Finnmark fylke, har ikke full DAB-dekning.

Sverige har nettopp rustet opp sitt FM-nett for en del millioner. Hvorfor gjør de det, hvis DAB er et mye bedre alternativ?

Hvorfor er Norge det eneste landet i verden som har datofestet en slukking av FM?

Jeg vil på det sterkeste anbefale om å ta bort en ”slukkedato” for FM i Norge.

La FM forbli, også for rikskanalene. Jeg kan til en viss grad gå med på at i utbygde DAB-byer så kan enkelte rikskanaler skru av sine FM-sendere, men i det meste av landet bør FM fortsatt være et godt radioalternativ.

Medietilsynet legger jo opp til at kun de 5 største byene skal tvinges til å ha både riks- og lokalradioer på DAB. Begrunnelsen er relatert til kostnader.

Så til uttalelser om hvis i tilfelle at slukking av FM-nettet skulle bli en realitet i 2017 eller 2019.

Jeg uttaler meg helst om distriktskonsesjonene, da jeg ikke har særlig kjennskap til by-konsesjonene.

Jeg er svært kritisk til at det legges opp til at kun kommersielle lokalradioer skal få fortrinn på DAB.

Jeg kan pr. dags dato ikke kalle min radio for kommersiell nok til å kunne få DAB-konsesjon. Vi ønsker å kunne være en aktiv og ”god, gammeldags nærradio” i mange år fremover. Vi har for lite reklameinntekter, og er i for stor grad avhengig av bingo.

Min radio, og alle de andre ikke-kommersielle radioene, vil raskt forsvinne fra det norske kulturtilbudet hvis kostnadsnivået med etablering i Lokalradioblokka vil være vesentlig høyere enn dagens FM-utgifter.

Vil kulturdepartementet at fremtidens radiotilbud kun skal bestå av NRK, samt en haug med kommersielle riks og lokalradioer?

For våres del, ser vi mer til alternative lytteplattformer. Nyeste teknologi er jo selvsagt internett, og streaming. Jeg kan ikke skjønne at Kulturdepartementet heller vil ha fokusert på for eksempel bruken av internett, og la FM bestå der det er mulig?

Det er jo brukt mye penger allerede på DAB, og mer må det nok brukes.

Likevel bør det være en mulighet for å snu, og heller se på annen teknologi?

Hvilke lokalradioer bør kunne fortsette å sende i FM-nettet etter slukking i 2017/2019?

Min mening på dette spørsmålet er at ingen lokalradioer bør på sikt kunne fortsette på FM hvis ”slukkepåbudet” opprettholdes. Man ser jo for seg at alle lytterne beveger seg bort fra FM-radioen sin. Hva er da vitsen med å ekskludere de små ikke-kommersielle lokalradioene? Man ber jo nærmest om at de alle må legges ned, for nå skal alle innbyggerne i Norge høre DAB.

Hvordan kan det legges til rette for digitalisering av lokalradiosektoren?

For det første, fjern datoen for FM-slukking. La FM-konsesjonene fortsette i 10 år slik de er i dag.

Så må det legges til rette for en ordning hvor lokalradioer kan søke DAB-konsesjon uten innholdskrav der det er utbygd i deres FM-område.

Da kan lytterne fortsatt høre den lokalradioen de er vant til. Å tvinge til sammenslåing med eksempelvis kommersielle lokalradioer er ikke alltid gunstig, og kan tvinge frem en innholdsending som gjør at lokalradioen mister lyttere, og deretter inntekter.

Det må legges til rette økonomiske støtteordninger som gjør at lokalradioene ikke får mer sendeutgifter enn de har i dag ved tilgang til lokalradioblokka.

Utgifter til Tono, Gramo og utstyr utgjør såpass mye av en ikke-kommersiell lokalradios budsjett, at de nok ikke har økonomi til også å sende DAB.

DAB-Lokalradioblokkene i distriktene bør derfor deles mer geografisk opp. Mitt forslag er å se grundig i hvert fylke hvordan FM-konsesjonene etterlevs i dag. Så bør det sees på hvilke områder som det er DAB utbygd i dag, og hvilke områder som er reelt for DAB i fremtiden.

Det vil si innlandskommuner som det bor lite folk i, vil da miste både DAB og FM. Dette er jo allerede et argument for rikskanalene i DAB-utbyggingen, så da bør man ikke tvinge lokalradioene til å oppfylle en lokalradioblokk i et kostnadskrevende område.

Hvilke rammevilkår skal gjelde for den delen av lokalradiosektoren som får fortsette på FM?

Dagens konsesjonsgrenser bør fortsette, men med enklere å etablere nisjekonsesjon i eksempelvis tilgrensete konsesjonsområder hvor lokalradioen kan dekke deler av med sitt eget sendenet. Det vil si at man kan eksempelvis benytte sin egen tekniske konsesjon for å oppfylle en nisjekonsesjon i naboområdene, der dette er mulig.

Innhold bør nok med nisje ikke vektlegges, men man bør fjerne inntektsgrensen som finnes i dag.

Avgiftssystemet må legges om, slik at lokalradiosektoren som ønsker å fortsette på FM, også kan i større grad benytte internett og nettradio som lytteplattform.

Pr. idag oppleves avgiftssystemet som urettferdig. Man bør kunne ha minimalt med avgift her hvis man har FM-konsesjon. For mange kan nok nettradio være et alternativ i stedet for å gå på DAB. Dette bør være lettere og billigere enn i dag, slik at ikke-kommersielle lokalradioer også kan tilby lytteplattform på nett til tilsvarende lyttere som FM-konsesjonen har.

Avslutning:

Jeg håper at kulturdepartementet forstår at man nå er kommet til et veiskille hvor man kan miste mange lokalradioer. Vi har et "ulendt terreng" i Norge, som gjør at DAB vil bli veldig dyrt hvis man skal få ut radio til alle innbyggerne. Man kan ikke sentralisere riks og lokalradio. Dette er en viktig medieplattform for mange innbyggere i grisgrendte strøk.

La fortsatt rikskanalene sende på FM i distriktene. Ikke la de ikke-kommersielle lokalradioene bli igjen alene på FM-nettet. Tvinges lytterne over på DAB, så vil mange lokalradioer sende uten lyttere.

Kommersielle lokalradioer må få tilgang til DAB i de områder hvor de klart kan "konkurrere" mot riksradiene mht. reklameinntektene.

Men legg også til rette for at FM-konsesjonene kan benytte internett-streaming i større grad.

Her er det for tiden et urettferdig avgifts-system, som fordyrer for en lokalradio som ikke ønsker å sende på DAB, men heller bli på FM.

Med vennlig hilsen

Stein Helge Nilsen

Daglig leder/Ansv.redaktør

Radio Lyngdal SA

Tlf: 918 57550

E-post: nilsen@radio-lyngdal.no

www.radio-lyngdal.no